

Natuurtoets Wet natuurbescherming
Natuurontwikkeling Kamerik-Teylingens
Polder Kamerik Teylingens, Gemeente Woerden
(Percelen M 203, 940, 941, 975)

Wet natuurbescherming – beoordeling soortenbescherming

Wet natuurbescherming – beoordeling gebiedsbescherming

Verordening Natuur en Landschap Provincie Utrecht 2017

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

Colofon

Opdrachtgever	Programmabureau Utrecht West Johan van Dijk
Locatieonderzoek	J.C. Knotters J. Bom
Datum uitvoering locatieonderzoek	20-08-2019
Rapportage	J.C. Knotters
Status rapportage	definitief
Datum rapportage	7 september 2019
Rapportnummer	VBW 2019-46 r
Aantal pagina's	31
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters (tenzij anders vermeld)
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	NATUURTOETS WET NATUURBESCHERMING 'NATUURONTWIKKELING KAMERIK-TEYLINGENS, POLDER KAMERIK TEYLINGENS - GEMEENTE WOERDEN' (PERCELEN M203, 940, 941, 975) RAPPORT VBW 2019-46 R VELDBIOLOGISCHE WERKEN, ROOSENDAAL

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon	Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Adres	Kastanjeberg 12, 4708 KA ROOSENDAAL
Telefoonnummer:	0165-392091
Mobiel:	06-20431422
Email:	info@veldbiologischewerken.eu
http:	www.veldbiologischewerken.eu
Bankrelatie:	Triodos Bank
Rekeningnummer:	NL50TRIO0197805515
BTW-nummer:	NL173722453B02
Kamer van Koophandelnummer:	20168212

Inhoudsopgave

Aanleiding	5
1 Inleiding	6
2 Beschrijving plangebied	7
2.1 Ligging	7
2.2 Aard percelen	8
3 Geplande werkzaamheden, planning en werkwijze	9
3.1 Geplande werkzaamheden	9
3.2 Planning	9
3.3 Werkwijze	10
4 Natuurtoets Wet natuurbescherming	11
4.1 Beoordeling soortbescherming	11
4.1.1 Waterspitsmuis	12
4.1.2 Noordse woelmuis	12
4.1.3 Marterachtigen	12
4.3.4 Ooievaar	12
4.1.5 Buizerd/Havik/Boomvalk	13
4.1.6 Overige vogels (broedvogels en pleisterende wintergasten)	13
4.1.7 Vissen (Kleine modderkruiper, Grote modderkruiper en Bittervoorn)	13
4.1.8 Heikikker	14
4.1.9 Bruine kikker	14
4.1.10 Bastaardkikker	15
4.1.11 Poelkikker	15
4.1.12 Gewone pad	15
4.1.13 Rugstreeppad	15
4.1.14 Kleine watersalamander	16
4.1.15 Libellen (soorten Wnb)	16
4.1.16 Dagvlinders (soorten Wnb)	16
4.1.17 Brede geelrand	16
4.1.18 Gestreepte waterroofkever	17
4.1.19 Ringslang	17
4.1.20 Platte schijfhoren	17
4.1.21 Vaatplanten (soorten Wnb)	18
4.2 Beoordeling gebiedsbescherming	18
5 Toekomstig beheer, effecten, staat van instandhouding	21
5.1 Toekomstig beheer	21
5.2 Effecten	22
5.3 Staat van instandhouding	23

6	Belangenafweging/Alternatievenafweging	24
7	Conclusie	25
	Bronnen	26

Bijlage 1	Ecologisch Werkprotocol
Bijlage 2	Meldingsformulier Calamiteiten
Bijlage 3	Klachtenformulier inzake ecologie
Bijlage 4	Aftekenlijst toolboxmeeting/startoverleg

Aanleiding

Deze Natuurtoets Wet natuurbescherming ten aanzien van de intentie tot natuurinrichting op enkele percelen (kadastraal bekend M203, 940, 941, 975) in de Polder Kamerik-Teylingens (gemeente Woerden). is door Veldbiologische Werken uitgevoerd op verzoek van Programmabureau Utrecht West. Deze Natuurtoets Wet natuurbescherming dient ter beoordeling van soortenbescherming (Wnb) en ter beoordeling van gebiedsbescherming (Wnb), alsmede de Verordening Natuur en Landschap Provincie Utrecht 2017.

Achtergronddocument is het rapport van *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN:

- INRICHTINGSPLAN (DO) NATUURGEBIED KAMERIK-TEYLINGENS (MEI 2019) – *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN, R.J.S. TERLOUW [PUBLICATIE 2019-23]

Voor aanvullende informatie over het tot stand komen van deze intentie tot natuurontwikkeling op de betreffende percelen wordt verwezen naar bovenstaand achtergronddocument.

1 Inleiding

Het plangebied bestaat uit een aantal percelen gelegen aan de uiterste noordgrens van de polder Kamerik Teylingens in de gemeente Woerden. Het gebied wordt aan de noordzijde begrensd door de houtkade die evenwijdig aan de Lange Meentweg (N463) is gelegen. Aan de oostzijde ligt de Van Teylingenweg en aan de westzijde de Midden wetering door deze polder. Aan de zuidzijde grenst het projectgebied aan de agrarische graslanden. Kadastraal zijn de betrokken percelen bekend als Kamerik sectie M nummer 203, 940, 941 en 975. De gezamenlijk oppervlakte bedraagt circa 10,6 hectare (de ligging en kadastrale situatie is weergegeven op Kaart 1).

Bij deze Natuurtoets Wet natuurbescherming is op de betreffende percelen (en de directe omgeving) gericht onderzoek gedaan naar (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en het voorkomen van beschermde natuur op en in de directe nabijheid van de percelen. Het onderzoek heeft zich daarbij gericht op het inschatten van mogelijk schadelijke effecten aan deze beschermde soorten / beschermde natuur.

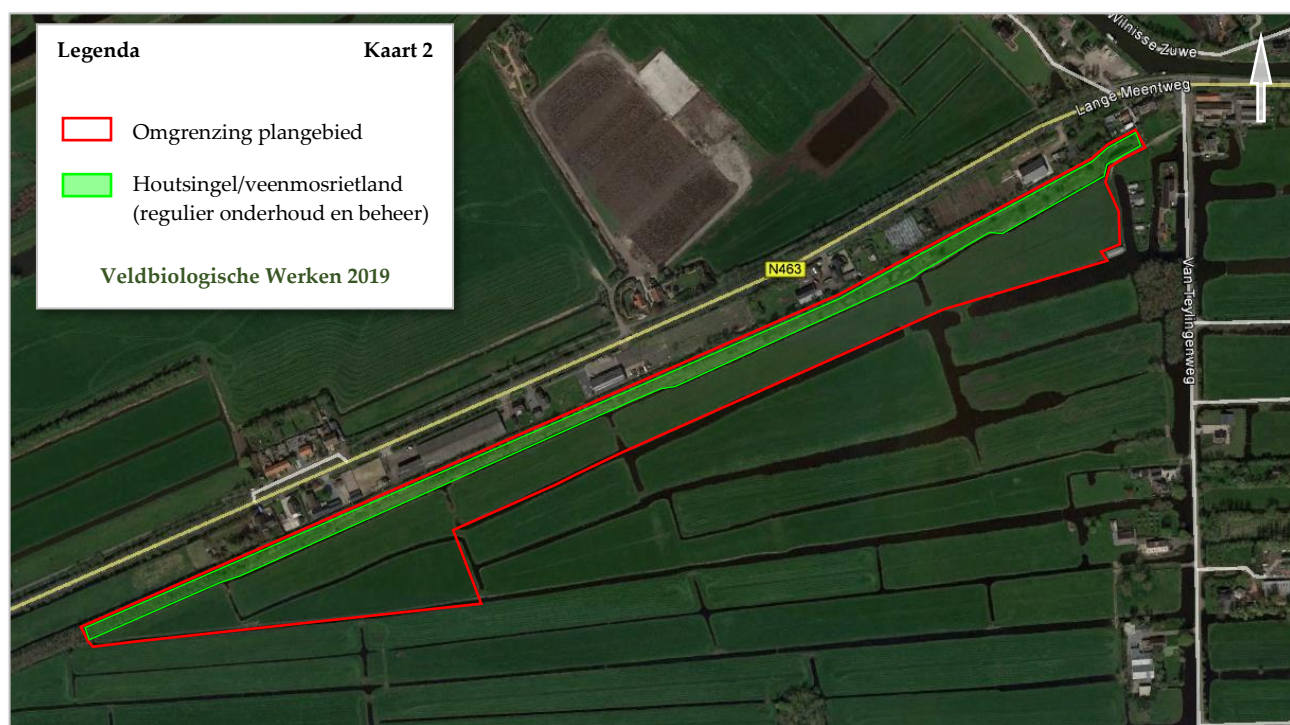
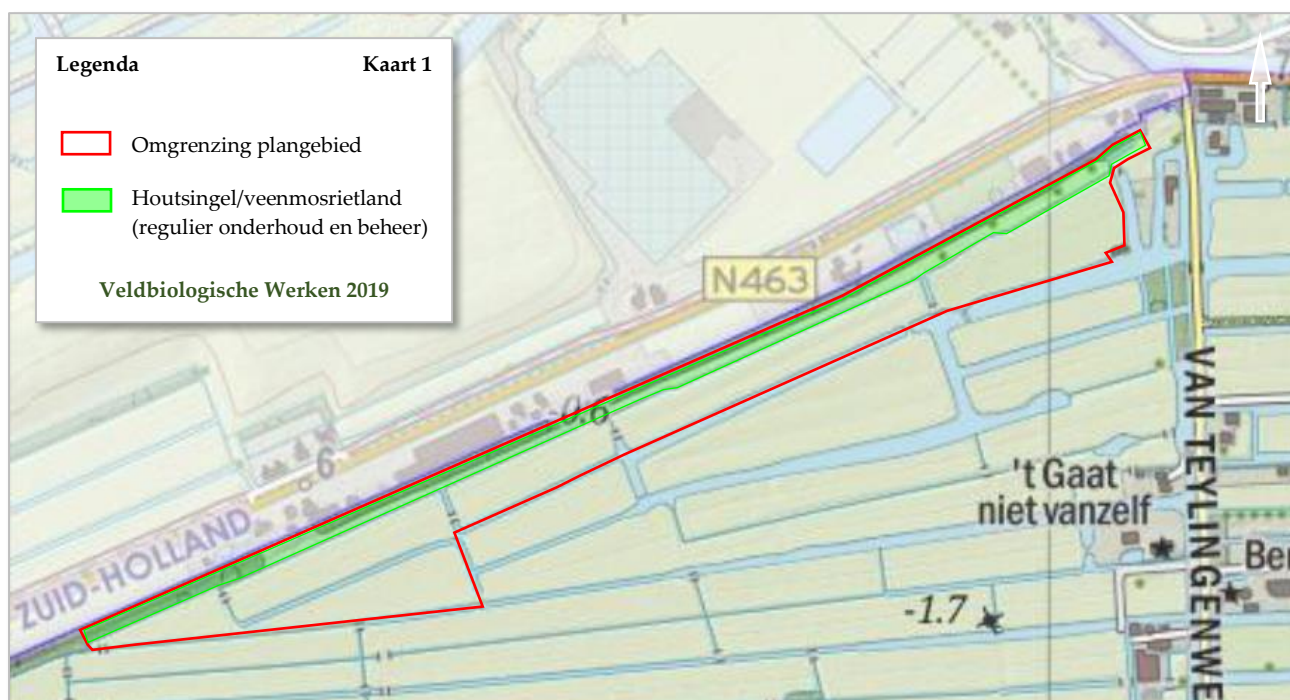

Foto's 1 t/m 6: Impressies plangebied.

2 Beschrijving plangebied

2.1 Ligging

De percelen waar natuurontwikkeling gepland wordt liggen ten zuiden van een houtkade met gedeeltelijk enige stukken veenmosrietland. Deze houtkade ligt evenwijdig aan de Lange Meentweg (N463). Ten zuiden van het plangebied ligt de Polder Kamerik Mijzijde/Teylingens. Aan de oostzijde bevindt zich een toegang tot de percelen vanaf de Van Teylingenweg.

Kaart 1 en 2: Ligging percelen natuurontwikkeling Kamerik-Teylingens.

2.2 Aard van de percelen

De percelen zijn momenteel in gebruik als intensief beheerd grasland (hooiland) met een vegetatie waarin Engels raaigras domineert in combinatie met Grote vossenstaart en Gestreepte witbol. Plaatselijk is Geknikte vossenstaart, Veldbeemdgras en Kruipende boterbloem aanwezig. De percelen liggen vrij laag ten opzichte van de slootwaterstand (20-30 cm.). Er zijn geen greppels of andere waterhoudende laagtes op de percelen aanwezig.

De oevers van de percelen bezitten een plaatselijk rijke oevervegetatie met o.a.: Gewone kattenstaart, Echte valeriaan, Kleine watereppe, Grote watereppe, Waterzuring, Watermunt, Liesgras, Pitrus, Moeraswalstro, Egelboterbloem en Gewone wederik. Op een aantal plaatsen is Gewone engelwortel, Pijptorkruid, Veldrus en Wataardbei aanwezig.

Aan de noordzijde van de percelen ligt een houtkade met Elzen, Grauwe wilg en Zachte berk. Plaatselijk is hier matig ontwikkeld/verruigd veenmosrietland aanwezig. Deze houtwal met plaatselijk veenmosrietland staat op kaart aangegeven als onderdeel van het plangebied. Er zullen hier echter geen ingrijpende werkzaamheden plaatsvinden anders dan regulier maaien veenmosrietland en plaatselijk verwijderen van opslag houtige gewassen.

Foto's 7 t/m 10: Houtwal met plaatselijk matig ontwikkeld/verruigd veenmosrietland aan noordzijde plangebied (beheer bestaat uit regulier maaien veenmosrietland en plaatselijk verwijderen van opslag houtige gewassen).

De sloten rondom de percelen bezitten vrijwel geen watervegetatie. Plaatselijk Grof hoornblad, Smalle waterpest en Gele plomp. Enkele dwarssloten zijn echter dicht gegroeid met Grote en Kleine egelskop. Hier treedt ook FLAB en kroosvegetatie (Klein kroos en Veelwortelig kroos) op. De sloten zijn 2 tot maximaal ca. 5 m breed met een diepte van gemiddeld 40 tot 50 cm. met een baggerlaag van gemiddeld ca. 50 cm. dikte.

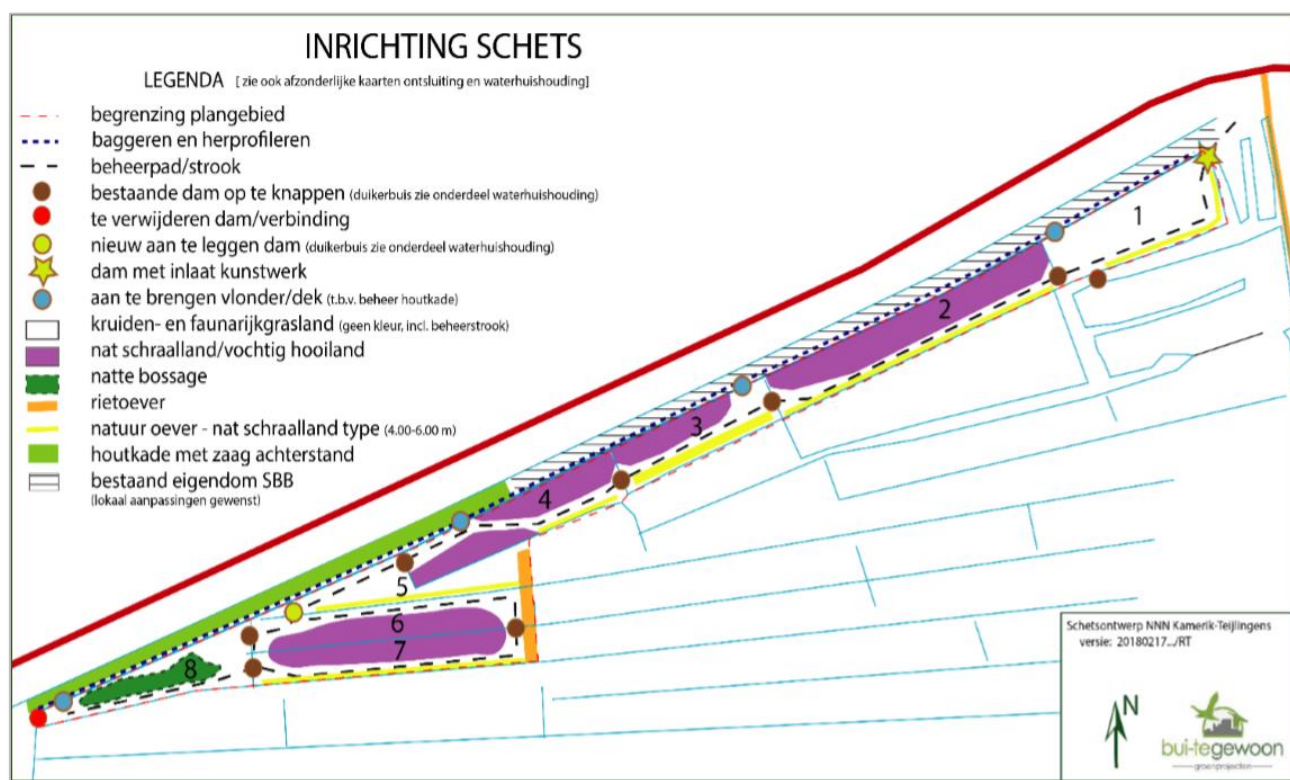
3 Geplande werkzaamheden, planning en werkwijze

3.1 Geplande werkzaamheden

In het rapport van *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN (INRICHTINGSPLAN (DO) NATUURGEBIED KAMERIK-TEYLINGENS (MEI 2019)) staat de voorgenomen ingreep uitvoerig beschreven en zijn ontwerptekeningen opgenomen. Samengevat betekent de voorgenomen ingreep dat:

- Grond wordt afgegraven op de percelen (plaggen);
- Afgegraven grond wordt verwerkt in beheerpad;
- Natuuroever aanleggen;
- Sloten baggeren en herprofilieren;
- Herstel dammen (8x)/verwijderen dam (1x)/aanleg nieuwe dam (1x)/plaatsen inlaat in dam (1x);
- Toekomstig beheer en onderhoud wordt gericht op het verder realiseren van de natuurdoelen Ecologische verbindingszone (Ecologische Hoofdstructuur (EHS tegenwoordig NNN)).

Onderstaande inrichtingsschets is ter verduidelijking overgenomen uit het rapport van *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN.

Afbeelding 1: Inrichtingsschets percelen Kamerik-Teylingens.

3.2 Planning

De werkzaamheden zijn gepland in herfst en winterperiode 2019/2020. Voor deze planning is gekozen om buiten broedseizoen vogels en kwetsbare perioden van andere soorten (o.a. amfibieën) werkzaamheden uit te voeren.

3.3 Werkwijze

Het afgraven en op profiel brengen van de percelen wordt uitgevoerd met behulp van rupskranen. Deze rupskranen zijn voorzien van GPS waarin bestektekening opgenomen.

Voor aanvang graafwerkzaamheden wordt vegetatie gemaaid tot een staande hoogte van minimaal 10 cm. Maaiwerkzaamheden worden in rustig rijtempo uitgevoerd vanuit midden perceel naar zijkanten perceel zodat eventueel aanwezige dieren (kleine zoogdieren en amfibieën) kunnen vluchten.

Transportroutes worden voorzien van een platenbaan (stalen rijplaten).

NB Werkzaamheden vinden plaats na zonsopkomst en tot zonsondergang.

Foto 11: Inzet rupskranen.

Foto 12: Maaien voor aanvang graafwerkzaamheden.

Foto 13: Voor transport wordt een platenbaan aangelegd.

4 Natuurtoets Wet natuurbescherming

4.1 Beoordeling soortenbescherming

Per 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet overgegaan in de Wet natuurbescherming, waarbij een aantal nieuwe soorten een beschermingsstatus hebben verkregen (planten, libellen & vlinders). Ter toetsing van het voorkomen van eventueel 'nieuwe' beschermde soorten is in onderstaande tabel een soortenscan opgenomen met aanwezige en mogelijk aanwezige soorten. In tabel 1 staan alleen soorten die in de poldergebieden Kamerik-Mijzijde en Kamerik-Teylingen zijn waargenomen (bronnen: veldcontrole Veldbiologische Werken d.d. 20 augustus 2019, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) en waarnemingssites) en soorten die redelijkerwijs van belang zijn voor de geplande activiteiten. Tevens is een kolom aan de tabel toegevoegd met indicatie van soorten die redelijkerwijs aanwezig kunnen zijn op de percelen dan wel binnen de invloedsfeer van de geplande werkzaamheden voorkomen.

Per soort/soortgroep wordt een beoordeling gegeven ten aanzien van de mogelijke ecologische impact van de voorgenomen werkzaamheden, waardoor mogelijk verbodsbepalingen Wet natuurbescherming worden overtreden en welke maatregelen genomen worden om overtreding verbodsbepalingen te voorkomen.

Tabel 1 Soortenscan Wet natuurbescherming

Soortgroep	Nederlandse naam	Voorkomen Polder Kamerik-Mijzijde Polder Kamerik-Teylingen (*)	Percelen natuurontwikking (**)	Opmerkingen
Zoogdieren	Waterspitsmuis	✓	✗	Suboptimaal biotoop (meest nabije locatie op > 3,5 km afstand langs Grecht)
Zoogdieren	Noordse woelmuis	✗	✗	afwezig
Zoogdieren	Marterachtigen	✓	✗	Alleen incidentele aanwezigheid/geen verblijfsplaatsen aanwezig op percelen
Vogels	Ooievaar	✓	✓	Foerageergebied
Vogels	Buizerd	✓	✗	Geen nesten in nabijheid
Vogels	Havik	✓	✗	Geen nesten in nabijheid
Vogels	Boomvalk	✓	✗	Geen nesten in nabijheid
Vogels	Overige vogels	✓	✓	
Vissen	Kleine modderkruiper	✗	✗	
Vissen	Grote modderkruiper	✗	✗	
Vissen	Bittervoorn	✓	✗	Suboptimaal biotoop in naastliggende sloten
Amfibieën	Heikikker	✓	✗	Niet waargenomen in nabijheid
Amfibieën	Bruine kikker	✓	✓	
Amfibieën	Bastaardkikker	✓	✓	
Amfibieën	Poelkikker	✗	✗	
Amfibieën	Gewone pad	✓	✓	
Amfibieën	Rugstreeppad	✓	✗	Niet waargenomen in nabijheid
Amfibieën	Kleine watersalamander	✓	✓	
Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	✓	✗	Geen geschikt biotoop in nabijheid
Libellen	Groene glazenmaker	✓	✗	Geen geschikt biotoop in nabijheid
Dagvlinders	Soorten Wnb	✗	✗	
Kevers	Brede geelrand	✗	✗	Afwezig/geen geschikt biotoop
Kevers	Gestreepte waterroofkever	✓	✗	Geen geschikt biotoop in naastliggende sloten
Reptielen	Ringslang	✓	✗	Op > 3 km. afstand
Weekdieren	Platte schijfhoren	✓	✗	Niet aangetroffen in nabijheid
Vaatplanten	Soorten Wnb	✓	✗	

(*) Geheel Polder Kamerik-Mijzijde en Polder Kamerik-Teylingen

(**) Percelen natuurontwikking en gebied invloedsfeer geplande werkzaamheden

4.1.1 Waterspitsmuis

- Niet waargenomen in of in nabije omgeving van de percelen. De dichtstbijzijnde locatie waar Waterspitsmuis is aangetroffen ligt op meer dan 3,5 km. afstand aan de Grecht.
- In oevers van veenmosrietland in houtkade aan noordzijde plangebied is geschikt leefgebied (suboptimaal biotoop). In dit veenmosrietland worden geen werkzaamheden verricht, behalve regulier maaibeheer en verwijderen opslag houtige gewassen.
- Na realisatie werkzaamheden zal optimaal biotoop ontstaan. Uitbreiding van de soort is na uitvoering van de werkzaamheden te verwachten.
- De werkwijze bij de voorgenomen werkzaamheden aan de percelen voorziet in voorkomen van schadelijke effecten. De naastliggende oeverzones blijven onveranderd.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Aanvullende maatregelen:
 - o Ecologische voorinspectie.
 - o Ecologische controle tijdens werkzaamheden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/waterspitsmuis.pdf>)

4.1.2 Noordse woelmuis

- Niet waargenomen in Polder Kamerik-Mijzijde en Polder Kamerik-Teylingen. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van deze soort.

4.1.3 Marterachtigen

- Aanwezigheid van Bunzing, Wezel en Hermelijn binnen het plangebied zullen slechts betrekking hebben op incidentele aanwezigheid (foerageren). Binnen het plangebied ontbreken schuil- en verblijfplaatsen. In de houtkade kunnen schuil- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Voor deze houtkade is regulier onderhoud/beheer gepland in de vorm van maaien delen veenmosrietland en verwijderen opslag houtige gewassen.
- De voorgenomen activiteiten hebben geen wezenlijke invloed op de omvang van het leefgebied van marterachtigen.
- Werkzaamheden vinden plaats na zonopkomst en tot zonsondergang.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.1.4 Ooievaar

- Nestplaats bevindt zich buiten invloedssfeer werkzaamheden.
- Aanwezigheid van Ooievaar betreft uitsluitend foerageergebied.
- De voorgenomen activiteiten hebben geen wezenlijke invloed op de omvang van het foerageergebied van Ooievaar.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/ooievaar.pdf>)

4.1.5 Buizerd/Havik/Boomvalk

- Er zijn geen nesten van Buizerd, Havik en/of Boomvalk in nabijheid van de percelen aanwezig.
- Werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen van Buizerd, Havik en/of Boomvalk.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Kennisdocument BIJ12
(<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-002-Kennisdocument-Buizerd-1.0.pdf>)
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/havik.pdf>)
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/boomvalk.pdf>)

4.1.6 Overige vogels (broedvogels en pleisterende wintergasten)

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode (september t/m maart), buiten het broedseizoen.
- Tijdelijk negatieve effecten kunnen ontstaan voor pleisterende wintergasten (ganzen en eenden). Verwacht mag worden dat deze verstoring alleen zeer lokaal nabij het plangebied optreedt. Gezien de uitgestrektheid van het poldergebied in de omgeving is er voor deze soorten in voldoende alternatieve pleisterplaatsen (qua areaal en kwaliteit) aanwezig.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.1.7 Vissen (Kleine modderkruiper, Grote modderkruiper en Bittervoorn)

- Aanwezigheid van Kleine modderkruiper, Grote modderkruiper en Bittervoorn in naastliggende sloten is niet vastgesteld tijdens veldcontrole. In de gegevens van de NDFF worden deze soorten ook niet genoemd binnen een straal van 5 km. rondom het plangebied.
- Bij baggerwerkzaamheden geldt echter Zorgplicht. Bij baggerwerkzaamheden dient de bagger in een dunne laag op de percelen te worden uitgespreid en gecontroleerd te worden op aanwezigheid van vissen. Aanwezige vissen dienen teruggezet te worden.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA en kennisdocument BIJ12
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/kleinemodderkruiper.pdf>) (<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-007-Kennisdocument-Grote-modderkruiper-1.0.pdf>)

Foto 14 en 15: De invasieve exoten Rode Amerikaanse rivierkreeft (foto boven) als Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft (foto onder) werden in grote aantallen aangetroffen in naastliggende sloten tijdens veldcontrole.

4.1.8 Heikikker

- Tijdens het veldonderzoek werd deze soort niet waargenomen in of in nabije omgeving van de percelen. De soort is wel bekend uit de omliggende polders en kent daar een diffuse verspreiding.
- Binnen het plangebied is wel geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig (suboptimaal biotoop), hoewel sloten en oevers in het huidige beheer intensief geschoond worden.
- Heikikker overwintert in relatief droge oeverdelen (holtes). Overwinteringsbiotoop is op de percelen (hoge oevers) niet aanwezig.
- Na realisatie van de werkzaamheden zal het slootbeheer aangepast worden. Frequentie van schonen van sloten zal verminderd worden, waardoor een gunstig effect op de soort te verwachten is (toename kwaliteit leefgebied inclusief toename voortplantingsbiotoop).
- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode, buiten de actieve periode van Heikikker.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Als voorzorgscontrole (zorgplicht) dient voorafgaand aan de werkzaamheden onderstaande maatregelen genomen te worden (opgenomen in Ecologisch Werkprotocol (zie bijlage)):

Maatregelen voorkomen schade aan Heikikker

- Voor aanvang van werkzaamheden vindt eerst een ecologische controle plaats op aanwezigheid van Heikikker.
- Na controle wordt vegetatie kort gemaaid (tot op staande hoogte van minimaal 10 cm.) in rustig rijtempo van binnen perceel naar buitenzijde. Maaisel wordt afgevoerd.
- Na maaien vindt er nogmaals een ecologische controleronde plaats op aanwezigheid van Heikikker.

- Zie: Kennisdocument BIJ12
(<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-008-Kennisdocument-Heikikker-1.0.pdf>)

4.1.9 Bruine kikker

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode, buiten de actieve periode van Bruine kikker. De soort is echter soms op warmere winterdagen actief.
- Bruine kikker overwintert in relatief droge oeverdelen (holtes/bladhopen/stronken).
- Na realisatie van de werkzaamheden zal foerageergebied en voortplantingsbiotoop in omvang en kwaliteit toenemen.
- Als voorzorgscontrole (zorgplicht) dient voorafgaand aan de werkzaamheden dezelfde maatregelen genomen te worden zoals omschreven bij Heikikker.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden (vrijstelling).
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/bruine%20kikker.pdf>)

4.1.10 Bastaardkikker

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode, buiten de actieve periode van Bastaardkikker.
- Bastaardkikker overwintert in oeverdelen (ingegraven op land of water).
- Na realisatie van de werkzaamheden zal foerageergebied en voortplantingsbiotoop in omvang en kwaliteit toenemen.
- Als voorzorgscontrole (zorgplicht) voorafgaand dient aan de werkzaamheden dezelfde maatregelen genomen te worden zoals omschreven bij Heikikker.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden (vrijstelling).
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/bastaardkikker.pdf>)

4.1.11 Poelkikker

- Niet waargenomen in of in nabije omgeving van de percelen. De soort is evenmin waargenomen in de omliggende Polder Kamerik-Mijzijde en Polder Kamerik-Teylingen.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenstandaard BIJ12
(<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-014-Kennisdocument-Poelkikker-1.0.pdf>).

4.1.12 Gewone pad

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode, buiten de actieve periode van Gewone pad. Echter soms op warmere winterdagen actief.
- Gewone pad overwintert in relatief droge oeverdelen (holtes/bladhopen/stronken).
- Na realisatie van de werkzaamheden zal foerageergebied en voortplantingsbiotoop in omvang en kwaliteit toenemen.
- Als voorzorgscontrole (zorgplicht) voorafgaand dient aan de werkzaamheden dezelfde maatregelen genomen te worden zoals omschreven bij Heikikker.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden (vrijstelling).
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/gewone%20pad.pdf>)

4.1.13 Rugstreeppad

- Tijdens het veldonderzoek voor deze natuurtoets is Rugstreeppad niet aangetroffen. De meest nabijgelegen vindplaatsen betreffen vondsten bij het buurschap Achttienhoven (1,7 km. zuidwestelijk), nabij golfclub Veldzijde/Wilnis (2,2 km. noordwestelijk) en bij Kockengen (2,2 km. zuidoostelijk). Het is uit te sluiten dat de soort in of in de omgeving van het plangebied voorkomt.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode buiten de actieve periode van Rugstreeppad.
- Rugstreeppad overwintert in relatief droge oeverdelen (holtes/bladhopen/stronken). Zulke overwinteringscondities ontbreken in het plangebied,

- Na realisatie van de werkzaamheden zal foerageergebied en voortplantingsbiotoop in omvang en kwaliteit toenemen.
- De gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad.
- Als voorzorgscontrole (zorgplicht) dienen voorafgaand aan de werkzaamheden dezelfde maatregelen genomen te worden zoals omschreven bij Heikikker.
- Zie: Soortenstandaard BIJ12
(<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>).

4.1.14 Kleine watersalamander

- De werkzaamheden worden uitgevoerd in de herfst-/winterperiode, buiten de actieve periode van Kleine watersalamander.
- Kleine watersalamander overwintert in relatief droge oeverdelen (holtes/bladhopen/stronken).
- Na realisatie van de werkzaamheden zal foerageergebied en voortplantingsbiotoop in omvang en kwaliteit toenemen.
- De gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad.
- Maatregelen gelijk aan Heikikker.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/kleinewatersalamander.pdf>)

4.1.15 Libellen (soorten Wnb)

- Het voorkomen van libellensoorten die een beschermde status hebben conform de Wet natuurbescherming binnen of in de nabijheid van het plangebied is uit te sluiten.
- Leefgebied ontbreekt of is onvoldoende geschikt. Sloten zijn overwegend eutroof. Kwellocaties zijn klein van omvang. Krabbenscheer of Krabbenscheervelden (voortplanting Groene glazenmaker) zijn in de omliggende slotenafwezig.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van beschermde libellensoorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.1.16 Dagvlinders (soorten Wnb)

- Het voorkomen van dagvlindersoorten die een beschermde status hebben conform de Wet natuurbescherming binnen of in de nabijheid van het plangebied is uit te sluiten.
- Leefgebied ontbreekt of is onvoldoende geschikt. Waardplanten van dagvlindersoorten met beschermde status ontbreken.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van beschermde dagvlindersoorten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.1.17 Brede geelrand

- Afwezig inde Polder Kamerik-Mijzijde ende Polder Kamerik-Teylingen De soort is niet aangetroffen tijdens het veldonderzoek voor deze natuurtoets.

- Leefgebied ontbreekt of is onvoldoende geschikt. Sloten zijn overwegend eutroof. Kwellocaties zijn afwezig of klein van omvang.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.1.18 Gestreepte waterroofkever

- Niet waargenomen tijdens het veldonderzoek voor deze natuurtoets. In of in nabije omgeving van de percelen zijn geen waarnemingen van deze soort bekend.
- Leefgebied is onvoldoende geschikt, sloten en oevers worden in het huidig beheer intensief geschoond worden.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/gestreeptewaterroofkever.pdf>)

4.1.19 Ringslang

- Aanwezigheid van Ringslang is uit te sluiten. Er zijn geen waarnemingen bekend uit de directe omgeving van het plangebied. De dichtstbijzijnde locatie waar Ringslang is waargenomen betreft Kockengen (ca. 2,2 km. ten zuidoosten) en natuurgebied De Groene Jonker/Zevenhuizen (ca. 4,4 km. ten noordwesten).
- Als extra voorzorgscontrole (zorgplicht) dient voorafgaand aan de werkzaamheden dezelfde maatregelen genomen te worden zoals omschreven bij Heikikker.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad.
- Na realisatie van de werkzaamheden kan het gebied geschikt worden voor vestiging van deze soort, mits voor overwinterings- en voortplantingsbiotoop aanwezig is. In het inrichtingsplan is de aanleg van een broeihoop voor Ringslangen opgenomen.
- Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/ringslang.pdf>)

4.1.20 Platte schijfhoren

- Het voorkomen van Platte schijfhoren is tijdens het veldonderzoek voor deze natuurtoets niet aangetoond in naastliggende sloten. Tijdens het veldonderzoek zijn op regelmatige plaatsen waterplanten uitgeschept en uitgespoeld in een emmer (methode Gemelig-Meyeling) en vervolgens onderzocht op aanwezigheid van Schijfhorens. Alleen het Riempje, Poelslak en Posthoornslak werden aangetroffen.
- Na realisatie van de werkzaamheden zal het slootbeheer aangepast worden, in aansluiting en overleg met Waterschap en Staatsbosbeheer. Frequentie van schonen van sloten zal verminderd worden, waardoor een gunstig effect op de soort te verwachten is (toename kwaliteit leefgebied inclusief toename voortplantingsbiotoop).

Foto 16 en 17: Alleen het Riempje (foto's), Poelslak en Posthoornslak werden aangetroffen in naastliggende sloten tijdens veldcontrole.

- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van de soort wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.
- Zie: Soortenprotocol STOWA
(<http://soortprotocollenflora-enfaunawet.stowa.nl/documents/soortprotocollenflora-enfaunawet/ringslang.pdf>)

4.1.21 Vaatplanten (soorten Wnb)

- Het voorkomen van soorten vaatplanten die een beschermde status hebben conform de Wet natuurbescherming binnen of in de nabijheid van het plangebied is uit te sluiten. In het gedeelte veenmosrietland (deel houtwal) komen echter zeldzame soorten of typerende soorten voor als Wateraardbei, Tormenit, Veldrus en Veenreukgras. Deze veenmosrietlanden worden beheerd door toepassen regulier maaibeheer. Plaatselijk zalopslag van houtige gewassen worden verwijderd.
- In de oevers van de percelen grenzend aan de houtwal zijn enkele groeilocaties van Wateraardbei aanwezig. Verder zijn plaatselijk deze oevers soortenrijk. Overwogen moet worden om delen van deze oever te behouden bij uitvoering werkzaamheden, zodat van hier uit soorten zich makkelijker kunnen verspreiden in het nieuw ingerichte terrein.
- Gunstige staat en instandhouding van het leefgebied van beschermde soorten vaatplanten wordt niet geschaad. Verbodsbepalingen Wnb worden niet overtreden.

4.2 Beoordeling gebiedsbescherming

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). De houtwal staat aangegeven als 'blauwgrasland' duidend op de aanwezigheid van veenmosrietland. De meest dichtbijgelegen Natura 2000 gebieden betreffen de Oostelijke Vechtplassen (ca. 11,5 km. oostelijk), Botshol (ca. 10,5 km. noordnoordoostelijk) en Nieuwkoopse Plassen & De Haack (ca. 2 km. westelijk).

Het is niet aannemelijk dat met uitvoering van de werkzaamheden enig negatief effect (tijdelijk dan wel permanent) te verwachten is t.a.v. van deze Natura-2000 gebieden.

De impact van de geplande werkzaamheden op de percelen t.a.v. behoud instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn) en aangewezen habitattypen worden nader weergegeven in onderstaande tabel.

Door uitvoering van werkzaamheden in de herfst-/winterperiode zijn er geen tijdelijke effecten te verwachten. Foeragerende wintergasten (o.a. Kogans, Grauwe gans, Smient, Krukeend en Slobeend) kunnen in de nabijheid van de percelen aanwezig zijn. Verstoring door de werkzaamheden (transport en geluid) kan optreden maar kan gezien de kleine schaal van dit project als een kortstondig en lokaal negatief effect beschouwd worden (maximaal 4 weken verstoring).

Cumulatie van effecten door andere werkzaamheden in de omgeving zijn onbekend. Er is bij het schrijven van deze natuurtoets niet bekend of en in welke schaal grootte andere werkzaamheden in de omgeving gaan plaatsvinden.

Beschermde habitattypen zijn niet aanwezig in de nabijheid van de percelen m.u.v. delen (verruigd) veenmosrietland in de houtkade.

Tabel 2 Behoud instandhoudingsdoelen van de aangewezen soorten en typen

Habitatsoorten Vogelrichtlijnsoorten	Aanwezigheid nabij percelen Kamerik-Teylingens	Tijdelijk effect		Permanent effect	
		leefgebied	populatie	leefgebied	populatie
H1042 – Gevlekte witsnuitlibel	niet aanwezig	~	~	~	~
H1082 – Gestreepte waterroofkever	niet aanwezig	~	~	~	~
H1134 - Bittervoorn	mogelijk in enkele naastliggende sloten	=	=	=	=
H1145 – Grote modderkruiper	niet aanwezig	~	~	~	~
H1149 – Kleine modderkruiper	niet aanwezig	~	~	~	~
H1163 - Rivierdonderpad	niet aanwezig	~	~	~	~
H1318 - Meervleermuis	niet aanwezig	~	~	~	~
H1340 – Noordse woelmuis	niet aanwezig	~	~	~	~
H1903 - Groenknolorchis	niet aanwezig	~	~	~	~
H4056 – Platte schijfhoren	niet aanwezig	~	~	~	~
A017 - Aalscholver	foeragerend (jr)	=	=	=	=
A021 - Roerdomp	foeragerend (jr)	=	=	=	=
A022 - Woudaap	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A029 – Purperreiger	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A041 – Kolgans	nabij pleisterend (wg)	≤	~	=	=
A043 – Grauwe gans	nabij pleisterend (wg- jr)	≤	~	=	=
A050 – Smient	nabij pleisterend (wg)	≤	~	=	=
A051 – Krakeend	nabij pleisterend (jr)	≤	~	=	=
A056 – Slobeend	nabij pleisterend (jr)	≤	~	=	=
A059 – Tafeleend	nabij pleisterend (jr)	≤	~	=	=
A068 – Nonnetje	niet aanwezig (wg)	~	~	~	~
A119 - Porseleinhoen	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A197 – Zwarte stern	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A229 - IJsvogel	niet aanwezig (jr)	~	~	~	~
A292 - Snor	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A298 – Grote karekiet	niet aanwezig (zg)	~	~	~	~
A295 – Rietzanger	mogelijk aanwezig (zg)	~	~	≥	≥
zg - zomergast wg - wintergast jr - jaarrond > - toename ≥ - geringe toename = - geen effect/gelijk ≤ - geringe afname < - afname ~ - onbekend/niet aanwezig/buiten invloedsfeer					

Habitatype		Aanwezigheid nabij percelen Kamerik-Teylingens	Tijdelijk effect		Permanent effect	
			kwantiteit	kwaliteit	kwantiteit	kwaliteit
H3140	Kranswierwater	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen	~	~	~	~
H6410	Blauwgraslanden	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol (Winkeldijk)	~	~	~	~
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	Oostelijke Vechtplassen	~	~	~	~
H6510A	Glanshaver- en vossenstaartheuilen (glanshaver)	Botshol	~	~	~	~
H7140A	Overgangs- en trilveen (trilveen)	Oostelijke Vechtplassen	~	~	~	~
H7140B	Overgangs- en trilveen (veenmosrietlanden)	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
H7210	Galigaanmoerassen	Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
H91D0	Hoogveenbossen	Nieuwkoopse Plassen Oostelijke Vechtplassen Botshol	~	~	~	~
> - toename ≥ - geringe toename = - geen effect/gelijk ≤ - geringe afname < - afname ~ - onbekend/niet aanwezig/buiten invloedssfeer						

5 Toekomstig beheer, effecten, staat van instandhouding

5.1 Toekomstig beheer

Waterpeil

Een hoger waterpeil zal in de winter en het vroege voorjaar gehanteerd worden voor het bereiken van het doeltype 'vochtig hooiland'. Om noodzakelijk maaibeheer te kunnen uitvoeren mag het water in de zomermaanden uitzakken. De bestaande veenmosrietland langs de houtkade (bron- en relictpopulaties) verdragen geen permanente peilverhoging. Om deze reden wordt een periodieke peilverhoging in winter en vroeg voorjaar ingesteld, waarbij het waterniveau op, of iets boven, het maaiveld uitkomt. Een dergelijk peil wordt als gunstig beoordeeld voor het nog aanwezige veenmosrietland. In de loop van het voorjaar kan het water geleidelijk zakken tot een optimaal niveau voor de ontwikkeling van vochtig hooiland. Voor het uitvoeren van maaibeheer in de (na) zomer wordt een tijdelijk lagere waterstand gerealiseerd door verdamping en niet aanvullen, waardoor het peil 'natuurlijk' verlaagd wordt. Voor drooglegging met meer dan 30 centimeter peilverlaging (peil van lager dan -2.31 m. NAP) moet gewaakt worden (ongewenst aangemerkt voor de doeltypen). Peilverhoging zal gerealiseerd worden door vasthouden van neerslagwater en zo min mogelijk inlaten van omringend 'landbouwwater'.

Houtkade en veenmosrietland

Voor het toekomstig beheer van de houtkade met veenmosrietland en de oeverzones aan de zuidzijde worden maatregelen getroffen om deze beter bereikbaar te maken door middel van vier bruggen. Op deze wijze wordt voorkomen dat bij afvoer over botanisch rijk gebied gereden moet worden (spoorvorming/inklinken). Het veenmosrietland zal regulier gemaaid worden. Opslag van houtige gewassen zal in de toekomst worden verwijderd en plaatselijke dunning van bomen zal nodig zijn om verbossing tegen te gaan.

Beheer percelen (overgangs-/ontwikkelingsbeheer)

In het Inrichtingsplan (INRICHTINGSPLAN (DO) NATUURGEBIED KAMERIK-TEYLINGENS (MEI 2019) – *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN, R.J.S. TERLOUW [PUBLICATIE 2019-23]) wordt een overgangs- en ontwikkelingsbeheer aangegeven met als doel om na de inrichtingswerkzaamheden tot een goede uitgangssituatie te komen voor doeltype 'vochtig hooiland'.

Dit overgangs- en ontwikkelingsbeheer zal o.a. bestaan uit:

- Het vrij maaien van aangeplante struiken, tot deze voldoende omvang hebben om concurrentie van de grasvegetatie zelf aan te kunnen;
- Voorkomen van houtontwikkeling in geplagde oevers en geplagde delen;
- Aanvullend maaien om gewasvegetaties te laten sluiten, zodat deze in het eindbeheer passend kunnen worden bewerkt. Hierdoor is het soms noodzakelijk een meer pleksgewijze aanpak uit te voeren of aangepast materieel in te zetten;
- Anticiperend beheer op vestiging van plaag- en / of pioniersoorten door deze tijdig mechanisch te verwijderen;
- Aanvullen van zetting op dammen en beheerpaden.

Beheer percelen (eindbeheer)

Wanneer de effecten van de bodemverstoring na inrichtingswerkzaamheden is beëindigt (einde pionierstadium) wordt het eindbeheer toegepast. Dit eindbeheer betreft het doeltypebeheer conform het bijbehorende natuurbeheertype

In onderstaande tabel staat dit eindbeheer nader omschreven.

Tabel 3 Eindbeheer graslanden Kamerik-Teylingens (Bron: Inrichtingsplan – Buiten-Gewoon)

NNN Kamerik Teylingens – Tabelmatig beheerplan versie eindbeheer vakken 1 tot 6	
Onderwerp	Beheermaatregel
Mestgift	Er is geen actieve bemesting in het terrein toegestaan.
Maaibeheer beheerstroken volgens principe KRF-grasland	Er worden minimaal twee maaisneden uitgevoerd; De eerste maaisnede vindt plaats na 15 juni; Een tweede en eventueel volgende maaisnede kent een minimale rustperiode van zes weken tussen twee maaisneden; Bij het maaien wordt gemaaid op een relatief hoge stoppel van circa 7 centimeter; Bij elke maaisnede blijft circa 10% van de vegetatie als niet gemaaide vegetatie achter. De te sparen vegetatiedelen tijdens een maaironde worden waar mogelijk gesitueerd in randzones en op delen met een bloemrijke en of structuurrijke vegetatie; Maaierwerkzaamheden uitsluitend uitvoeren in de periode één uur na zonsopgang tot één uur voor zonsondergang.
Maaibeheer plagvlakken volgens principe Vochtig hooiland en/of Nat schraalland	Er wordt één maaisnede uitgevoerd afhankelijk van vegetatie ontwikkeling en soortenspectrum tussen eind juli en half augustus met afvoer van het gewas; Bij het maaien wordt een stoppelhoogte gehanteerd van circa 5 centimeter; Bij elke maaisnede blijft circa 10% van de vegetatie als niet gemaaide vegetatie achter. De te sparen vegetatiedelen tijdens een maaironde worden waar mogelijk gesitueerd in randzones en op delen met een bloemrijke en of structuurrijke vegetatie; Maaierwerkzaamheden uitsluitend uitvoeren in de periode één uur na zonsopgang tot één uur voor zonsondergang.
Nabeweidig	Er vindt geen beweiding en/of nabeweidig in het terrein plaats.
Plaagsoorten	Perceel vrijhouden van plaagsoorten door mechanische beheer (steken, knoppen knippen, maaien, bloten); Pitrus steeds maaien en afruimen voor zaadzetting begin juli. Bij ontwikkeling van vlakken in plagdelen tijdig voor zaadzetting uitmaaien om zaadverspreiding te voorkomen.
Oeverschoning	Het merendeel van de oevers betreft t.b.v. natuurdoelen geprofileerde oevers. Oeverschoning van de traditionele oevers vindt uitsluiten plaats met maaikorf, ecoreiniger (maai-hark combinatie); Voor de beide natuuroevers geldt een op de specifieke situatie toegespitst beheer; <u>Noordoever / oever grenzend aan plagvlakken</u> De oever wordt volledig mee gemaaid tijdens de maaisnede. De vegetatie dient te worden afgeruimd; Bij noodzaak als gevolg van uitgroei wordt parallel aan het maaibeheer de oever uitgeknipt met een maaikorf of lokaal in handkracht geschoond. Vrijkomend materiaal wordt afgeruimd. <u>Zuidoever / structuurrijke inundatie oever</u> De zuidoever moet ook in het winterhalfjaar dekking bieden aan zowel in rust verkerende als migrerende fauna. Tevens dient de watergang te voldoen aan de voorwaarden gesteld in de keur van het waterschap. Jaarlijks wordt de oever met een maaikorf zodanig geschoond dat geen doorgroei van vegetatie in de oorspronkelijke watergang optreedt. Van de aanwezige oeversvegetatie in het bij aanleg geprofileerde deel wordt jaarlijks één derde deel met een maaikorf uitgeknipt net boven de waterbodem. Dit materiaal wordt afgeruimd naar de ringslang broeihoop in vak 2. Door jaarlijks een andere deel te schonen zijn er steeds 1-, 2- & 3 jarige watervegetaties aanwezig en blijft de beheerinspanning tussen jaren gelijk.
Diepte onderhoud sloten	Laag cyclisch met baggerpomp en/of kraan en dun verspreiden over niet vergraven delen of afvoeren naar depot; Beheer zodanig uitvoeren dat schouwnorm van 0.50 meter beneden laagste waterpeil in stand wordt gehouden.
kunstwerken, terrein- voorzieningen, hekken en rasters	Jaarlijkse controle en waar nodig onderhoud plegen aan hekken en rasters; Dam verhardingen waar nodig aanvullen met verhardingsmateriaal met milieukeur.
duikerbuizen brugdoorgangen enz.	Jaarlijks schoonhouden aansluitend aan oeverschoning.

5.2 Effecten

Ten aanzien van beschermde soorten worden bij realisatie van de werkzaamheden geen nadelige effecten verwacht, zowel tijdelijk als permanent. Ten aanzien van aantal soorten kan in de toekomst uitbreiding van leefgebied worden verondersteld, alsmede toename van kwaliteit van het leefgebied. Het betreft dan zowel toename in kwantiteit en kwaliteit van voortplantingsbiotoop, foerageergebied, rustgebied en overwinteringsbiotoop.

Realisatie van dit project betekent een toename van biodiversiteit op de betreffende percelen en een evenwichtiger samenhang met de natuurwaarden in de omgeving van de percelen.

Ook zal met het toekomstige beheer een evenwichtiger balans nagestreefd worden met omringende natuur, waarbij typerende soorten (ook doelsoorten) geen barrières of ongeschikt leefgebied zullen aantreffen.

Het inrichtingsplan voorziet in het creëren van een ontwikkeling naar vochtig hooiland (natuurbeheertype N10.02), alsmede behoudt van een karakteristieke houtkade in dit poldergebied en herstel van de daarin gelegen delen veenmosrietland.

5.3 Staat van instandhouding

Met de voorgestelde werkwijze is de gunstige staat en instandhouding van leefgebied van beschermde soorten, uitgaande van een lokaal schaalniveau, niet in het geding. Tijdelijke effecten na realisatie van de werkzaamheden zijn van beperkte aard. De werkzaamheden vinden plaats in de minst kwetsbare periode van soorten. Herstel vegetatie vindt in voorjaar plaats. Bestemming en beheer worden geconsolideerd door duidelijke voorschriften voor toekomstig beheer.

Voor genoemde beschermde soorten wordt eveneens op regionaal schaalniveau, populatieniveau als op het niveau van het natuurlijk verspreidingsgebied geen nadelige effecten verwacht.

6 Belangenafweging/Alternatievenafweging

De percelen waar natuurontwikkeling zal gaan plaatsvinden zijn in beheer en eigendom van Staatsbosbeheer. De percelen maken deel uit van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) en maken geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied (Oostelijke Vechtplassen (ca. 11,5 km. oostelijk), Botshol (ca. 10,5 km. noordnoordoostelijk) en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (ca. 2 km. westelijk).

Op 9 juni 2011 hebben de provincie Utrecht, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting Het Utrechts Landschap, LTO-Noord, Stichting Landschap Erfgoed Utrecht, de agrarische natuurverenigingen in Utrecht en de Reconstructiecommissie Gelderse Vallei/Utrecht-Oost het Akkoord van Utrecht gesloten. Hierin zijn afspraken gemaakt over aanpassing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS tegenwoordig NNN) in de provincie Utrecht. Als onderdeel van dit akkoord zijn tevens afspraken gemaakt over de externe werking en het treffen van herstelmaatregelen voor negen beschermde natuurmonumenten in de provincie Utrecht. Eén van de beschermde natuurmonumenten betreft het gebied Kamerik Teylingens vanwege de relict populatie van botanische doelsoorten.

Het natuurontwikkelingsproject Kamerik-Teylingens is een uitvloeisel van het Akkoord van Utrecht. Ter voorbereiding van de realisatie heeft BUITEN-GEWOON, GROENPROJECTEN een inrichtingsplan opgesteld. In dit inrichtingsplan wordt ook het toekomstig beheer omschreven ter consolidatie van na te streven natuurwaarden.

Bij het realiseren van de natuurontwikkeling op de percelen Kamerik-Teylingens worden geen wezenlijke ecologische effecten (tijdelijk en permanent) verwacht t.a.v. beschermde soorten. De toe te passen werkwijze (zie bijlage: Ecologisch Werkprotocol) biedt voldoende ruimte om schadelijke effecten aan beschermde soorten te voorkomen. Alternatieven voor plaats van uitvoeren en wijze van uitvoeren van de activiteiten zijn beperkt. De werkzaamheden dienen plaats te vinden onder ecologische begeleiding.

7 Conclusie

Ten aanzien van beschermde soorten Wet natuurbescherming worden geen nadelige effecten verwacht mits de werkzaamheden plaatsvinden conform de voorgeschreven werkwijze (zie bijlage: Ecologisch werkprotocol). Maatregelen voor uitsluiten schadelijke effecten dienen opgevolgd te worden.

Hoewel er geen beschermde soorten in of nabij het plangebied voorkomen wordt geadviseerd de werkzaamheden onder een aantal ecologische randvoorwaarden uit te voeren (zie bijlage Ecologisch werkprotocol). Een ontheffing Wnb is echter niet noodzakelijk.

Ten aanzien van behoud instandhoudingsdoelen van aangewezen soorten Wnb wordt alleen tijdelijk (gering) effect verwacht t.a.v. pleisterende wintergasten (ganzen, eenden, etc.). Inde directe omgeving van de planlocatie is weids poldergebied aanwezig met voldoende alternatief areaal voor deze pleisterende wintergasten. Na realisatie van de werkzaamheden is herstel te verwachten.

Bronnen

- INRICHTINGSPLAN (DO) NATUURGEBIED KAMERIK-TEYLINGENS (MEI 2019) – *BUITEN-GEWOON*, GROENPROJECTEN, R.J.S. TERLOUW [PUBLICATIE 2019-23]SOORTENSTANDAARDEN RVO
- SOORTENPROTOCOLLEN STOWA
- KENNISDOCUMENTEN BIJ12
- VERSPREIDINGSATLASSEN
- NDFF
- TELMEE
- WAARNEMING.NL

Natuurontwikkeling percelen Kamerik-Teylingens

Algemeen

- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog.
- Voor aanvang van de werkzaamheden controleert de begeleidend ecooloog de percelen en de nabije omgeving (werksfeer) op eventuele aanwezigheid van broedende vogels.

Planning

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen / kwetsbare seizoen.

- Uitvoeringsperiode vindt plaats herfst-/winterperiode 2019/2020 (uiterlijk tot 15 maart 2020).

Communicatie

- Vóór aanvang van de werkzaamheden vindt door de ecologisch begeleider een toolboxmeeting plaats met uitvoerend personeel. In deze toolboxmeeting/startwerkoverleg worden de beschermde soorten in casu toegelicht, maatregelen ter voorkomen schade besproken en werkinstructies inzake ecologie verstrekt.
- Een deelnamelijst van de toolboxmeeting/startoverleg (met datum, namen en handtekeningen) wordt aangelegd ten behoeven van het ecologisch dossier (logboek).
- Bij incidenten en calamiteiten wordt contact opgenomen met de ter zake kundige om de te volgen aanpak vast te stellen. Een calamiteitenformulier met instructie is op de werkplek aanwezig.

Ondanks voorzorgsmaatregelen is het optreden van calamiteiten nooit geheel uit te sluiten. Het is van groot belang dat eventueel optredende calamiteiten worden gemeld, geanalyseerd en geëvalueerd. Dit om de juiste maatregelen te nemen om soortgelijke gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen. Daarom is iedereen verplicht calamiteiten bij de uitvoerder te melden. Naar aanleiding hiervan worden er maatregelen genomen om de ontstane situatie te verhelpen en herhaling in de toekomst te voorkomen.

- Een tussentijdse memo en eindmemo (evaluatie) wordt ten aanzien van ecologie opgesteld door de ecologisch begeleider.

Routes, transport, voorzieningen

- In te zetten machines komen via de Teylingseweg het plangebied in.
- Voor de rijroutes binnen het plangebied wordt het bestaande beheerpad gebruikt. Er worden rijplaten aangebracht op de rijroutes.
- Van de routes wordt niet afgeweken om verstoring in het plangebied zo beperkt mogelijk te houden.
- De vrijkomende grond wordt verwerkt op de percelen of bij overschot over korte afstand getransporteerd naar delen waar verwerking kan plaatsvinden.

Maatregelen voorkomen schade aan Amfibieën

- Voor aanvang van werkzaamheden vindt eerst een ecologische controle plaats op aanwezigheid van Heikikker.
- Na controle wordt vegetatie kort gemaaid (tot op staande hoogte van minimaal 10 cm.) in rustig rijtempo van binnen perceel naar buitenzijde. Maaisel wordt afgevoerd.
- Na maaien vindt er nogmaals een ecologische controleronde plaats op aanwezigheid van Heikikker.

Maatregelen voorkomen schade aan Vissen

- Baggerwerkzaamheden vinden plaats bij vorstvrij weer / geen ijs in sloten.
- Baggerwerkzaamheden vinden onder ecologische begeleiding plaats.
- Bagger wordt dun uitgespreid op het perceel.
- De begeleidend ecoloog controleert de bagger en zet eventueel aanwezige vis en amfibieën terug in naastliggende sloten waar de baggerwerkzaamheden reeds zijn afgerond.

Gegevens calamiteit

Soort: _____

Datum en plaats voorval

Plaats: _____ Datum: _____

Aard en toedracht van de calamiteit

Zijn er beschermde soorten doodgegaan? ☐ Ja ☐ Nee

Hoeveel beschermde soorten zijn er doodgegaan? _____ exemplaren

Is het werk (door derden) stilgelegd? ☐ Ja ☐ Nee

Geef hieronder een uitgebreide omschrijving van de aanleiding en de calamiteit:

Melder calamiteit

Naam: _____ Tel: _____

Maatregelen naar aanleiding van de calamiteit

Omschrijving van de ondernomen acties:

Gezien ecologisch toezichthouder uitvoeringsfase

Naam: _____ Datum: _____

Omschrijving aard en omvang klacht

Contactgegevens indiener klacht

Naam: _____
Adres en woonplaats: _____
tel.nr.: _____
e-mail: _____

Datum en plaats

Plaats: _____ Datum: _____

Afhandeling klacht

Overleg met: _____ d.d. _____
_____ d.d. _____
_____ d.d. _____
_____ d.d. _____

Klachtafhandeling

Mondeling: ☐ Ja ☐ Nee d.d. _____

Indien ja, omschrijving: _____

Schriftelijk: ☐ Ja ☐ Nee d.d. _____

Indien ja, zie bijlage: _____

Natuurontwikkeling percelen Kamerik-Teylingens

[illegible]